

Сьогодні
25.02.2025

*Урок
№89*

**Творення прикметників.
Перехід прикметників в іменники**

Сьогодні
25.02.2025

Організація класу

Всі сідайте тихо, діти,
Домовляймося не шуміти,
На уроці не дрімати,
А старанно працювати.

Сьогодні
25.02.2025

Повідомлення теми уроку

❖ Сьогодні на уроці говоритимемо про те, як творяться прикметники та коли відбувається перехід прикметників в іменники.

Сьогодні
25.02.2025

Перевірка домашнього завдання

Сьогодні
25.02.2025

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

Сьогодні
25.02.2025

Пригадуємо. Шукаємо відповіді на запитання

- Що таке значущі частини слова?
- Які з них беруть участь у творенні нових слів? Як саме?
- Як утворити прикметники?
- Коли відбувається перехід прикметників в іменники?

Відповідно до запитань
сформулюйте особисті цілі.

Сьогодні
25.02.2025

Випишіть прикметники, поясніть їхнє лексичне значення, розберіть слова за будовою. Назвіть слова, від яких ці прикметники утворилися, та визначте спосіб творення їх. Поміркуйте, чи впливають значущі частини слова на лексичне значення слів. Чому слово «хобі» пишемо з однією буквою «б»?

Підручник.
Вправа

324

Підручник.
Сторінка

136

Різноманіття хобі вражає, однак серед них можна виділити основні групи захоплень. Одне з найпопулярніших — колекціонування. Уже в дитячому віці люди починають збирати фантики або іграшки з шоколадних яєць. Спорт — хобі для активних людей. Це захоплення корисне для здоров'я, воно дає змогу людині підтримувати фізичну форму і постійно бути в тонусі. Найбільш творчі та неординарні особистості обирають фотографування, малювання, написання музики, віршів або художніх творів.

Сьогодні
25.02.2025

Випишіть прикметники, поясніть їхнє лексичне значення, розберіть слова за будовою. Назвіть слова, від яких ці прикметники утворилися, та визначте спосіб творення їх. Поміркуйте, чи впливають значущі частини слова на лексичне значення слів. Чому слово «хобі» пишемо з однією буквою «б»?

Підручник.
Вправа

324

Таке хобі допомагає реалізувати творчий потенціал людини і дарує сильне почуття задоволення. Завдяки глибокому впровадженню в життя людей комп'ютерних технологій, дехто захоплюється програмуванням або веб-дизайном. А ось захоплення комп'ютерними іграми і соцмережами може спричинити психологічну залежність (з інтернету).

Підручник.
Сторінка

136

Перевір себе

Основні – основа (суфіксальний спосіб);
найпопулярніших – популярний (префіксально-суфіксальний спосіб);
дитячому – дитина (суфіксальний спосіб);
шоколадних – шоколад (суфіксальний спосіб);
активних – актив (суфіксальний спосіб);
корисне – користь (суфіксальний спосіб);
фізичну – фізика (суфіксальний спосіб);
творчі – творити (суфіксальний спосіб);
неординарні – ординарні (префіксальний спосіб);
сильне – сила - (суфіксальний спосіб);
глибокому – глиб (суфіксальний спосіб);
комп'ютерних - комп'ютер (суфіксальний спосіб);
психологічну – психолог (суфіксальний спосіб).

Сьогодні
25.02.2025

Розгляньте таблицю. Розкажіть про способи творення прикметників

Підручник.
Вправа

325

Підручник.
Сторінка

137

Способи творення прикметників

Суфіксальний	Зимовий, мирний, історичний, Марусин, барвистий, білуватий.
Префіксальний	Архіважливий, проукраїнський, невисокий, прадавній, задовгий
Префіксально-суфіксальний	Безхмарний, приморський, надмірний, міжзоряний
Складання (слів або основ)	Вічнозелений, синьо-жовтий, чорноморський

У деяких випадках складання супроводжується суфіксацією: чорноморський.

Сьогодні
25.02.2025

Запам'ятай

Набережна

Колискові

Військові

Сьогодні
25.02.2025

Щоденні 5

ЩОДЕННІ 5

(Daily 5)

Сьогодні
25.02.2025

Щоденні 5

Читання для себе	
Читання для когось	
Слухання	
Робота зі словами	
Письмо для себе	

Сьогодні
25.02.2025

Визначте розряди за значенням і спосіб творення прикметників

1. Даринка любила осінні прогулянки, коли листя під ногами шурхотіло, повітря пахло бабиним літом і хотілося просто бути щасливою (Слава Світова). 2. Увечері друзі зустрілися й зняли крутезне привітання, яке назбирало купу вподобайок (О. Давидова). 3. Сучасне завжди на дорозі з минулого в майбутнє.

Осінні прогулянки (відносний, суфіксальний), бабиним літом (якісний, суфіксальний), крутезне привітання (якісний, суфіксальний).

Сьогодні
25.02.2025

Визначте спосіб творення прикметників. Поясніть фонетичні явища, які відбуваються в окремих словах

Турист — туристський, звук — надзвуківий,
білий сніг — білосніжний, ефективний —
неефективний, кордон — прикордонний,
хитрий — прехитрий, берег — прибережний,
зелений — зеленуватий, великий —
величезний, темний і червоний — темно-
червоний, три томи — тритомний.

Турист — туристський (суфіксальний), звук — надзвуковий (префіксально-суфіксальний), білий сніг — білосніжний (складання основ), ефективний — неефективний (префіксальний), кордон — прикордонний (префіксально-суфіксальний), хитрий — прехитрий (префіксальний), берег — прибережний (префіксально-суфіксальний), зелений — зеленуватий (суфіксальний), великий — величезний (суфіксальний), темний і червоний — темно-червоний (складання основ), три томи — тритомний (складання основ).

Сьогодні
25.02.2025

Утворіть від поданих слів прикметники, визначте спосіб творення їх

Зразок. Вечір — вечірній, жовтий — жовтавий.

Гуцул, сонце, зорі, година, місто, сад,
Україна, будинок, красивий, тонкий,
великий, ніжний і блакитний, військо,
відвага, шахи.

Сьогодні
25.02.2025

Перевір себе

Підручник.
Вправа

328

Підручник.
Сторінка

138

Гуцул – гуцульський (суф.), сонце – сонячний (суф.), зорі – зоряний (суф.), година – годинний (суф.), місто – міський (суф.), сад – садовий (суф.), Україна – український (суф.), будинок – прибудинковий (преф.-суф.), красивий – прекрасивий (преф.), тонкий – претонкий (преф.), великий – превеликий (преф.), ніжний і блакитний – ніжно-блакитний (складання основ), військо – військовий (суф.), відвага – відважний (суф.), шахи – шаховий (суф.).

Сьогодні
25.02.2025

Визначте спосіб творення прикметників. Якого значення надають словам префікси?
Наведіть подібні приклади

Підручник.
Вправа

329

Підручник.
Сторінка

138

Ультрафіолетовий, премилый,
фітотерапевтичний, трансконтинентальний,
аритмічний, антисептичний, надприбутковий.

Ультрафіолетовий (складання основ),
премилый (префіксальний),
фітотерапевтичний (складання основ),
трансконтинентальний (складання основ),
аритмічний (префіксальний), антисептичний
(префіксальний), надприбутковий
(префіксальний).

Сьогодні
25.02.2025

Замініть подані словосполучення синонімічними з присвійними прикметниками

Зразок. Сукня мами — мамина сукня.

Комп'ютер Ігоря, книжка Іринки, телефон Ольги, халат лікаря, дзьоб дятла, крила чайки, пісня солов'я, розповідь бабусі, намір ворога, турнір із волейболу, виріб, створений руками.

Ігорів комп'ютер, Іринчина книжка, Ольжин телефон, лікарів халат, дятлів дзьоб, чайчині крила, солов'їна пісня, бабусина розповідь, ворожий намір, волейбольний турнір, ручний виріб.

Сьогодні
25.02.2025

Запишіть усі відомі вам захоплення однокласників і однокласниць. Утворіть від них прикметники

Зразок. Танці — танцювальний;
плавання — плавальний.

Гра — гральний, гімнастика —
гімнастичний, шахи — шаховий, ліс —
лісовий, математика - математичний.

Сьогодні
25.02.2025

Утворіть від слів добрий, чесний, старий, великий прикметники суфіксальним способом, щоб вони набули зменшувально-пестливого відтінку, а також відтінків презирливості, згрублості

Підручник.
Вправа

332

Підручник.
Сторінка

138

Добрий – добренький,
добрезний;
чесний – чеснюсінький,
чеснезний;
старий – старісінький, старезний;
великий – величенький,
величезний.

Суфіксальним способом утворені усі
прикметники, ОКРІМ

- А) широченький, гарненький;
- Б) жовто-синій, приміський;
- В) зеленуватий, морський;
- Г) чепурненький, крайовий.

- А) широченький, гарненький;
- Б) жовто-синій, приміський;**
- В) зеленуватий, морський;
- Г) чепурненький, крайовий.

Сьогодні
25.02.2025

Рефлексія. Вправа «Обмін думками»

- *Який вид роботи вам найбільше сподобався?*
- *Що нового ви дізналися сьогодні на уроці?*
- *Де можна використати здобуті знання?*

Сьогодні
25.02.2025

Пояснення домашнього завдання

Підручник, вправа 361.

Сфотографувати письмову роботу
та надіслати мені на освітню
платформу для дистанційного
навчання HUMAN або на
електронну адресу

altinbaeva_l_m@school55.pp.ua

Хай щастить!

